

Közérthetően a WADA Tiltólistában bekövetkező,
a TUE szabályozást is érintő változásokról 2014-ben

Anabolikus hatású szerek

Az Egészségügyi Világszervezet segítségével a listában szereplő bizonyos szerek nevezéktana frissült a nemzetközi nem jogvédett nevek irányába (INN-ek). Az olvasó dolgának megkönnyítése érdekében a korábbi név is szerepel, és egyetlen szer sem került törlésre a Tiltólistában.

β 2-agonisták és glükokortikoszteroidok

A 2011-ben bekövetkezett változások 2014-ben a β 2-agonisták és a glükokortikoszteroidok alkalmazásának szabályozásában továbbra is érvényben vannak, mely a TUE eljárás szabályozására is vonatkoznak.

A 2011-ben már megszüntetett „Declaration of Use” (Bejelentés Alkalmazási Eljárásról nyilatkozat) nyomtatvány 2014-ben sem használatos, ez a formadokumentum megszűnt!

Az érvényben lévő szabályozás a következő:

Béta2-agonisták alkalmazása:

2014-ben a 2013-as szabályozáshoz képest változás nem történt!

A **salbutamol** (24 óránként legfeljebb 1600 mikrogramm), **formoterol** (24 óránként legfeljebb 54 mikrogramm) és a **salmeterol** (orvosi indikáció esetén ajánlott dózisban) **inhalációban alkalmazva, Bejelentés Alkalmazási Eljárásról nyilatkozat** kiállítása nélkül engedélyezett.

A WADA 2013-ban formoterol esetében a 24 óránkénti engedélyezett mennyiségi határt 36 mikrogrammról felemelte 54 mikrogrammra!

Továbbra is aggályt keltő a rendszeresen illetve nagy mennyiségben szedett béta2-agonisták teljesítményfokozó hatása.

A salbutamol, salmeterol és formoterol hatóanyagokon kívüli, bármely egyéb β 2-agonista származékok használata továbbra is szigorúan TILOS! Amennyiben nincs más alternatív megoldás, és a Sportoló egészségének helyreállításához, orvosilag igazolt módon, kizárólag ezen tiltott szerek valamelyikének használata szükséges, úgy a terápia megkezdése előtt TUE engedély beszerzése kötelező!

Az inhalálással a szervezetbe juttatott salbutamol és formoterol esetében a megengedett napi maximális dózis mellett meghatároztak egy küszöbértéket a vizeletben mért koncentrációkra is. Ha a vizeletben a salbutamol koncentrációja 1000ng/ml vagy ennél több, a formoterol koncentrációja 40 ng/ml vagy ennél több, ez pozitív vizsgálati eredménynek minősül, kivéve, ha a sportoló ellenőrzött farmakokinetikai vizsgálat útján bizonyítja, hogy az abnormális eredmény a meghatározott gyógyászati célból inhalált adag használatának következménye.

Ha a fentieket meghaladó adagot igénylő orvosi helyzet merül fel, visszamenőleges (sürgősségi) gyógyászati célú mentességre vonatkozó kérelmet kell benyújtani.

A béta2-agonisták kérdése továbbra is a WADA kutatási tevékenységének középpontjában áll az ilyen szerek nagy adagban történő szedésének megelőzése és tiltása érdekében, az asztmatikus sportolók megfelelő ápolásának és kezelésének lehetővé tétele mellett. E gyógyszerek használatának folyamatos figyelemmel kísérése továbbra is prioritást élvez, és a jövőben további változások várhatóak ezeknek a szereknek a kezelésében.

Magyarországon forgalomba lévő nem salbutamol, salmeterol, vagy formoterol hatóanyagú szelektív β 2-adrenerg receptor agonisták, melyek alkalmazásakor TUE engedély kötelező!:

Terbutaline:

- BRICANYL TURBUHALER 0,5mg/adag adagolt inhalációs por
- BRICANYL 0,5mg/ml oldatos injekció

Fenoterol:

- BEROTEC N 100ug/adag inhalációs aeroszol
- BERODUAL N inhalációs aeroszol
- BERODUAL inhalációs oldat

Indacaterol:

- **ONBREZ BREEZHALER inhalációs por**

Magyarországon forgalomban lévő, szájon át szedhető salbutamol tartalmú készítmény:

- **SALBUTAMOL tableta 2mg (tiltott, TUE engedély kötelező!)**

Magyarországon forgalomban lévő, inhalációban használatos salbutamol és formoterol tartalmú készítmények, melyek alkalmazhatóságára vonatkozó adatokat az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Gyógyszer	Hatóanyag	Hatóanyag tartalom egy adagban (µg/puff)	Maximális adag/nap
Buventol Easyhaler inh. por	salbutamol	200	8 puff
Ecosal Easy-Breathe inh. szuszp.	salbutamol	100	16 puff
Ecosal inh. Szuszp..	salbutamol	100	16 puff
Ipramol steri-neb old.	salbutamol	2080	TILTOTT
Salbutamol Sandoz inh. szuszp.	salbutamol	100	16 puff
Salbutamol-TEVA 2,5 mg oldat porlasztásra	salbutamol	2500	TILTOTT
Salbutamol-TEVA 5,0 mg oldat porlasztásra	salbutamol	5000	TILTOTT
Ventolin Evohaler inh.aer.	salbutamol	100	16 puff
Atimos inh. oldat	formoterol	12	4 puff
Chemoterol inhalációs por	formoterol	12	4 puff
Foradil inh. caps.	formoterol	12	4 puff
Forair inh. oldat	formoterol	12	4 puff

Formodual inh. oldat	formoterol	6	9 puff
Formoterol Cyclo inh. por	formoterol	12	4 puff
Formoterol Easyhaler inh. por	formoterol	12	4 puff
Fortofan inh. por	formoterol	12	4 puff
Foster inh. oldat	formoterol	6	9 puff
Foster Nexthaler in. por	formoterol	6	9 puff
Reviform Axahaler 12	formoterol	12	4 puff
Oxis Turbuhaler inh. por	formoterol	4,5	12 puff
Symbicort Forte Turbuhaler	formoterol	9	6 puff
Symbicort Mite Turbuhaler	formoterol	4.5	12 puff
Symbicort Turbuhaler	formoterol	4,5	12 puff

A maximális adagokat, mely **TUE engedély nélkül alkalmazható**, a WADA által meghatározott, naponta bevehető salbutamolból 1600 mikrogrammos, formoterolból 54 mikrogrammos mennyiségi határ alapján adtuk meg, de felhívjuk a figyelmet, hogy a vizeletben mért salbutamol és formoterol koncentrációját számos tényező befolyásolhatja, úgymint:

- a vizeletminta sűrűsége (folyadék telítettségi állapot)
- a sportoló testsúlya
- mennyi idővel a mintavétel előtt alkalmazták a készítményt
- mekkora mennyiségben alkalmazták a készítményt (egyszerre az engedélyezett dózisban, vagy azt egész napra elosztva)

Magyarországon forgalomban lévő, inhalációban használatos **salmeterol** tartalmú készítmények (**TUE engedélyt nem igényel!**):

- **AIRFLUSOL FORSPIRO inhalációs por**
- **DIMENIO inhalációs por**

- **FLUMETOR inhalációs por**
- **SALMETEROL/FLUTICASONE PROPIONATE Pharos inh. Por****
- **SERETIDE DISCUS inhalációs por**
- **SERETIDE EVOHALER inhalációs szuszpenzió**
- **SEREVENT inhalációs aerosol**
- **SEREVENT DISCUS inhalációs por**
- **SEREVENT EVOHALER inhalációs szuszpenzió**
- **THOREUS DISCUS inhalációs por**

Glükokortikoszteroidok alkalmazása:

A WADA Tiltólista alapján, a glükokortikoszteroid tartalmú készítmények orális, rektális, intravénás vagy intramuszkuláris alkalmazása tiltott, csak TUE engedéllyel alkalmazhatók!

Egyéb alkalmazások, (inhaláció, lokális alkalmazás - intraarticularis / periarticularis / peritendinous / epiduralis / intradermalis) engedélyezettek. A sportolónak rendelkeznie kell az alkalmazott terápiára vonatkozó orvosi igazolással (ambuláns lap, zárójelentés, kezelési lap, stb.), és ezt az illetékes doppingellenes szervezetek kérésére be kell tudni mutatni, azonban a terápiát megelőzően, vagy a sporteseményen való részvétellel összefüggésben, előzetesen sehová nem szükséges elküldeni.

A bőrgyógyászati (beleértve iontoforézist és fonoforézist), fül-, orr-, szem-, fogíny-, száj nyálkahártyán és perianálisan alkalmazott készítmények nem tiltottak, ezért NEM igényelnek TUE kérelmet!

Peptidhormonok, növekedési faktorok és rokonvegyületek (S2):

- **Tiltottak az emberi szervezetben való felszabadulást előidéző faktorok, és ez egyértelműsítésre került az S2.2, S2.3 és S2.4 szakaszokban. Ezen felül más tiltott növekedési faktorok is külön felsorolásra kerültek.**

Glicerín alkalmazása:

A glicerín plazma-expanderként történő alkalmazása tilos; ehhez az élelmiszerekben és testápolószerekben általában megtalálható mennyiséget jócskán meghaladó mennyiség bevitele szükséges.

Vízajtók és egyéb maszkírozó anyagok (S5):

A vízhajtók alkategóriájába példaként felvételre kerültek a Vasopressin V2 antagonisták (vaptanok).

EMLÉKEZTETŐ!

Stimulánsok (S6) Versenyen tiltott szerek:

Bizonyos hatóanyagok átminősítésre kerültek, mert a korszerű analitikai technikák lehető teszik származásuk felderítését, valamint az MDMA és MDA esetében kevésbé valószínűsíthető a doppingszerként való alkalmazás.

A cathinon és analógjaik (pl. mephedron, metedron...) felkerültek példaként a listára az emelkedő használat miatt. Felhívjuk a figyelmüket, hogy az ebbe a csoportba besorolható egyéb hatóanyagok is tiltottak, például a pentadron (penta kristály).

A besorolást, mely doppingvétség esetén meghatározza a kiszabható büntetés mértékét, megtalálják a Tiltólistában is,

S6.a: Nem meghatározott stimulánsok

S6.b: Meghatározott stimulánsok.

A stimulánsok nem csak a listán feltüntetett neveken, hanem számos egyéb név alatt is elérhetők, pl. a stimulánsok között az utóbbi években legtöbb pozitív eredményt adó „metilhexánamin”, ami a teljesség igénye nélkül megjelenhet az alábbi neveken:

Methylhexaneamine	Forthan	2-amino-4-metilhexán
Methylhexanamine	Floradrene	2-hexanamine,4-methyl-
DMAA	4-methyl-2-hexanamine	2-hexanamine,4-methyl- (9CI)
dimetil-amilamin	4-methylhexan-2-amine	1,3-dimethylamylamine
dimethylamylamine	Geranamine	1,3-dimethylpentylamine
Forthane	geranamin	pentylamine
rózsamuskátligyökér- kivonat(„geranium root extract”)	rózsamuskátli-olaj („geranium oil”)	pentilamin,
	2-amino-4-methylhexane	Pentylamine,1,3-dimethyl-

Pseudoephedrin tartalmú készítmények, melyek versenyen tiltottak (a WADA ajánlás szerint, legalább 24 órával a verseny kezdete előtt abba kell hagyni a szedésüket!):

MAGYARORSZÁGON FORGALOMBAN LÉVŐ KÉSZÍTMÉNYEK az OGYI honlapján 2013.12.17-én feltüntetett állapot szerint	WADA CSOP.	HATÓANYAG	MENNYISÉG/ADAG
Aerinaze tbl.	S6.b	pseudoephedrine	120mg
Aspirin Komplex gran.	S6.b	pseudoephedrine	30mg
Clarinase tbl.	S6.b	pseudoephedrine	120mg
Ibuprofén/Pszudoefedrin-Propharma filmtbl.	S6.b	pseudoephedrine	30mg
Lasquil granulátum	S6.b	pseudoephedrine	30mg
Mucogrip filmtbl.	S6.b	pseudoephedrine	30mg
Neo Citran Cold and Sinus por	S6.b	pseudoephedrine	30mg
Nurofen Cold and Flu filmtbl.	S6.b	pseudoephedrine	30mg
Rhinathiol Cold filmtbl.	S6.b	pseudoephedrine	30mg
Zyrtec-D filmtbl.	S6.b	pseudoephedrine	120mg

BIZONYOS SPORTÁGAKBAN TILTOTT SZEREK

P1. Alkohol

- A Nemzetközi Bábussportok Szövetsége (FIQ) kérésére a kilenc, és tízbábuss tekében már nem tiltott az alkohol.
- A „Műrepülést” felváltotta a „Repülősportok” kifejezés, és a „FITA”-t felváltotta a szervezet új rövidítése, a „WA” (Nemzetközi Íjász Szövetség).

P2. Béta-blokkolók

A WADA az érintett szövetségekkel és egyéb érdekelt felekkel együttműködésben újraértékelte a béta-blokkolók tiltását bizonyos sportágakban. Ennek eredményeként, 2013-ban e pontból kikerült újabb öt sportág.

- A műrepülés (FAI), a golyósportok (CMSB), a bridzs (FMB), a kilenc- és tízbábuss teke (FIQ) és a motorcsónak verseny (UIM) lekerültek azoknak a sportágaknak a listájáról, amelyekben a béta-blokkolók tiltottak.
- A „FITA”-t felváltotta a szervezet új rövidítése, a „WA” (Nemzetközi Íjász Szövetség)

TILTOTT MÓDSZEREK

Kémiai és fizikai manipuláció (M2):

- A katéterezés példája kikerült a szövegből

A katéterezés továbbra is tilos, ha annak célja a minta vagy a mintavétel integritásának manipulálása, vagy ennek kísérlete, de a szabályzat elismeri, hogy katéterezésre orvosi célból szükség lehet.

- Az intravénás infúziók és/vagy injekciók mennyiségét és gyakoriságát 6 óránként 50 ml-t meghaladó mértékben egyértelműsödött.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a WADA honlapján (http://www.wada-ama.org/Documents/Science_Medicine/Medical_info_to_support_TUECs/WADA_Medical_info_IV_infusions_3.0_EN.pdf) az intravénás infúziók alkalmazására vonatkozó gyógyászati célú mentességre (TUE engedély) vonatkozó határozatokat alátámasztó frissített orvosi információ található!

MONITORING PROGRAM

A lehetséges visszaélési módok felderítése érdekében az alábbi módosítás került be a monitoring programba:

- **mitragynine bekerült a kábítószeres kategóriájába.**

2014. január